

عناصر و عوامل کلیدی در ساختار سازمانی مدرسه

نگین فخار^۱

^۱دانشگاه فرهنگیان، مرکز بیت الهدی آمل، Fakhar.negin@gmail.com

چکیده - مدرسه به صورت خاص و آموزش و پرورش به صورت عام، دارای ساختاری به نام ساختار سازمانی است. در این ساختار، وظایف، مسئولیت ها و فعالیت هایی تهیه و تنظیم می شود که واکاوی و درک آن برای تمامی کارکنان آموزش و پرورش ضروری و لازم می باشد. در این راستا، پژوهش حاضر به دنبال بررسی عوامل و عناصر کلیدی در ساختار سازمانی مدرسه از طرق مطالعه کتب مقالات متعدد بوده است که در نهایت این عوامل عبارت بوده اند از: افراد متخصص، تعداد مناسب نیروی انسانی، ساختار سازمانی و خلاقیت و غیره.

کلید واژه - ساختار سازمانی، مدرسه، مدیران، معلمان

مقدمه

عناصر و عوامل ساختار سازمانی

۱-۱- افراد متخصص:

یکی از عناصر مهم در ساختارهای سازمانی آموزش کارکنان و جذب و استخدام افراد متخصص و کارشناس است [شریف و همکاران، ۱۳۸۳]. به طور کلی عملکرد سازمانی نشان دهنده وضعیت و میزانی است که سازمان به اهداف خود دست یافته است [سوانسون و هولتون، ۲۰۰۹].

۱-۲- تعداد مناسب نیروی انسانی:

نیروی انسانی از مهم ترین عوامل مورد توجه برنامه ریزی آموزشی است. از میان همه عواملی که در هر جامعه سازمان وجود دارند؛ انسان به منزله نیروی انسانی در درجه اول اهمیت قرار می گیرد. فقدان هر یک از اجزای سازمان مانند فناوری و منابع مالی، قابل ترمیم و جبران است اما فقدان انسان جبران ناپذیر است یا حداقل در کوتاه مدت جبران پذیر نیست [میر کمالی، ۱۳۸۱].

عوامل متعددی در عدم توزیع متوازن نیروی انسانی در آموزش و پرورش دخیل می باشند. از جمله این عوامل می توان به محدودیت در تخصیص ردیف استخدامی برای تأمین و تربیت

ساختار سازمانی اجزا و عواملی است که با یکدیگر در ارتباط هستند و مجموع آن ها هدف سازمان را تحقق می بخشد. به طور کلی ساختار سازمانی ترتیب خاصی در کنار هم قرار گرفتن اجزای یک مجموعه برای رسیدن به هدفی معین است و می توان آن را به صورت قواعد و ضوابطی در نظر گرفت که روابط و موقعیت های اجزا را مشخص می سازد و آن ها را برای رسیدن به هدف هماهنگ می کند [الوانی، ۱۳۷۵: ۳۷].

به عبارت دیگر، ساختار سازمانی کالبدی است که در آن حوزه های اساسی، مأموریت های اساسی، مدیریت های اساسی، مأموریت های کلی نظام ارتباطی و مرکز تصمیم گیری تعیین می شود [فقهی، ۱۳۸۳]. در این راستا بررسی عناصر و عوامل کلیدی این ساختار از اهمیت بالایی برخوردار است چرا که با بررسی آن به خوبی می توان نقش ها و وظایف سازمانی را روشن و آشکار کرد.